

ÚSPĚŠNÁ EVROPSKÁ SOUTĚŽ PRVNÍ POMOCI V PRAZE

Poprvé ve své téměř 85-leté historii hostil Český červený kříž prestižní Evropskou soutěž v první pomoci (FACE 2003). Pětiletá soutěžní družstva ze 25 evropských zemí, desítky hostů, rozhodčích, maskérů, figurantů, dalších pořadatelů a několik set fanoušků - ti všichni se sešli 5. července 2003 v areálu Výstaviště v Praze-Holešovicích.

Celá soutěž byla Českým červeným křížem dlouhodobě pečlivě připravována, Řídící štáb soutěže pracoval déle než 2 roky, v závěru spojilo své síly více než 250 dobrovolníků a pracovníků ČČK.

Nad soutěží převzal záštitu předseda české vlády **Vladimír Špidla**. Vedoucí výprav a zahraniční rozhodčí přijal 3. 7. 2003 ve Valdštejnské zahradě spolu s představiteli ČČK místopředseda Senátu Parlamentu ČR

na, Řídící štáb soutěže pracoval déle než 2 roky, v závěru spojilo své síly více než 250 dobrovolníků a pracovníků ČČK.

Nad soutěží převzal záštitu předseda české vlády **Vladimír Špidla**.

Přemysl Sobotka. Slavnostní zahájení soutěže se uskutečnilo 4. 7. 2003 večer na Křížkově fontáně, kde velebným tónům Smetanovy Vltavy předcházela uvítací projev čestné prezidentky ČČK **Viktorie Špidlové** a slavnostní nástup všech 25 družstev (ČČK jako pořadající země soutěž neobsazoval).

Body se počítaly na 10 soutěžních stanovištích (dalších 17 stanovišť bylo volných a oddechových), kde si členové družstev museli poradit např. s výbuchem v letním kině, srážkou autobusů, výronem chlóru a dalšími krizovými situacemi. Všichni byli dobře připraveni, vždyť se jednalo o vítěze národních soutěží v poskytování první pomoci, ale medaile si mohli odvézt jen ti nejlepší. Na prvních třech místech bylo toto pořadí: **1. Švýcarsko, 2. Velká Británie, 3. Belgie**.

Všichni odjízděli z Prahy spokojeni, navázali nová přátelství a pomohli úspěšně propagaci jedné z nejdůležitějších aktivit Červeného kříže - poskytování první pomoci. Poděkování patří všem českým pořadatelům za dlouhodobou dobře odvedenou práci.

Mgr. Josef Švejnoha

TÁŇA FISCHEROVÁ A ČERVENÝ KŘÍŽ

Táňu Fischerovou většina z nás vnímá nejenom jako vynikající herečku a recitátorku, ale i jako jednu z moderátorek oblíbených Adventních koncertů České televize, s nimiž se už řadu let setkáváme na našich obrazovkách. Kromě umělecké činnosti se aktivně věnuje charitativní práci. Jak sama přiznává, k charitě ji už před lety přivedl její syn:

„Jak je všeobecně známo, Kryštof se narodil s postižením, a to mě ještě více přiblížilo k lidem se stejnými problémy. Byla jsem tím děním okolo natolik oslovena, že jsem se postupně dostávala daleko hlouběji do činnosti nejrůznějších organizací, nadací a všech možných občanských sdružení. S potěšením zjišťuji, že jsem díky této práci poznala nejenom řadu dobrých a čestných lidí, ale získala jsem zároveň spoustu nových informací, ke kterým bych jinak neměla přístup.“

Vedle své umělecké profese a charitativních aktivit si tato, na první pohled křehká žena, před časem na své konto dobrovolně připsala další z nelehkých rolí - vstoupila do politiky a dnes zasedá v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky. I přes svou pracovní zaneprázdněnost si paní Fischerová dokázala udělat čas, aby v krátkosti odpověděla na naši obligátní otázku...

Redakce Novin ČK: „Co se Vám vybaví, když slyšíte o Červeném kříži?“

Táňa Fischerová: „Pokaždé když jsem si pročetla knihy a časopi-

sy z doby první republiky, nacházela jsem v nich zmínku o paní **Alicí Masarykové** a Červeném kříži, pro který tenkrát hodně pracovala. Byla s ním natolik spojená, že díky tomu do jeho řad přivedla mnoho stoupenců. Kdykoliv se Červený kříž u nás vzpomínal, vybavila se mi vzpomínka na tuto elegantní dámu, která pózovala na dobových fotografiích a snažila se o reprezentaci ve prospěch této humanitární organizace. Myslím si, že v čele každé podobné instituce by měla stát nějaká výrazná osobnost, která jí může být svým způsobem prospěšná.

Nedávno jsem se dozvěděla o tom, že se tak právě stalo u Českého červeného kříže, jehož čestnou prezidentkou se stala žena našeho premiéra - **Viktorie Špidlová**. A takovýto krok vítám. Podle mého názoru je to člověk, který navenek nic nepředstírá a v lidech vzbuzuje úctu a sympatie. Myslím, že by se mohla stát právě tou osobností, o které jsem hovořila. Červenému kříži bych to jenom přála... **O Červeném kříži se možná bude i více hovořit. Má rozhodně co ukázat a tohle by mohl být ten správný krok k jeho větší medializaci.** Ve světě je to zcela obvyklé a mnoho žen různých státníků se věnuje právě charitě. Má to samozřejmě svoje opodstatnění a jsem ráda, že i u nás se tak začíná dít.“

Text a foto Otto Lokaj

POVODNĚ, ROK POTĚ

Před rokem jsme od 12. srpna měli úplně jiné starosti než dnes. Většinu z nás pohlcovala práce kolem organizování pomoci postiženým po katastrofických povodních, které postihly Českou republiku.

Jaké je to rok po povodních?

Hektické období první pomoci postiženým dávno skončilo. **Stále probíhá realizace následné pomoci postiženým občanům i obcím při odstraňování způsobených škod především na obydlích, případně na zařízeních pro děti či staré lidi.** Práce zbývá k dokončení ještě mnoho a závěrečné hodnocení si necháme až na úplný závěr. **V současné době je hlavním úkolem zajistit efektivní využití finančních prostředků, které jsme získali na pomoc postiženým.** Lze říci, že práce vrcholí.

Celkem jsme k 31. 8. 2003 získali **225.950.721,60 Kč** a to ještě není konečná částka. Vzhledem k tomu, že na rozdíl od některých protěžovaných konkurenčních organizací jsme ji získali bez jakékoliv medializace, je to velmi dobrý výsledek. Je to odplata za získanou důvěru a výsledky při předcházejících povodních a za dobré vztahy s řadou národních společností ČR.

Z této částky jsou již dvě třetiny vyplaceny na realizované projekty, zbývá třetina na dokončované a o dalších se ještě jedná s dárci. Finanční prostředky jsou užívány podle pravidel schválených Výkonnou radou ČČK a smluv uzavřených s dárci. Ze strany největších dárců - Německého ČČK, Švýcarského ČČK a MF ČČK/ČP - proběhlo již několik kontrol užití finančních prostředků bez zjištění závad. V současné době již byla řada projektů dokončena a předána k užívání jako například 40 domků v obci Kly, mateřská školka v Ústí nad Labem a mnoho dalších, jiné se chystají k předání v nejbližší době. V kalendáři se množí termíny těchto slavnostních událostí - v Křivoklátě, Týně nad Vltavou, v Kralupech... Nevíme pouze termíny zprovoznění stovek obydlí postižených občanů, kterým jsme přispěli na opravy. **Tady patří i poděkování ředitelkám Úřadů Oblastních spolků ČČK, které zajišťovaly rozdělení pomoci přímo ve svém okrese.**

Při realizaci následné pomoci, tzv. rehabilitaci, jsme vycházeli důsledně ze zkušeností a poznatků z povodní 1997. **Použili jsme stejný systém.** Jak jste možná postřehli, nebyli jsme sami. Státní správa se svými superúředníky a některé další humanitární organizace ho převzaly bez zbyteku včetně námi používaného názvosloví. To potěší.

Potěší i to, že jsme byli jedni z prvních, ne-li úplně první, kdo měl připravené projekty a zahájil jejich realizaci.

Co nepotěší je skutečnost, že i přes pravidelné vydávání podrobných

zpráv o průběhu a výsledcích realizace pomoci, které zasláme nejen ČTK, ale i největším masmédiím, nevidíte nikde jedinou informaci. Jen občas v regionálních tiskovinách. Naše, jak se sama chybně označuje, veřejnoprávní Česká televize, propaguje pouze svoji společnost, zcela jistě prospěšnou. Pozitivní informace nikoho nezajímají. Myslím tím naše vynikající investigativní novináře.

Moje desetileté zkušenosti nejen v této oblasti mi sice umožňují učinit si jisté závěry. Ale netěší mne to.

Nevadí. Až budeme mít úplně hotovo, uveřejníme úplné vyúčtování jako inzerát, to snad již uveřejní. **Stále věřím, že dlouhodobá, systematická a seriózní práce přinese nejen dlouhodobé výsledky, ale ve svém důsledku i konečné uznání a pevné postavení ČČK. Musíme jen vytrvat a být čím dál lepší.**

JUDr. Jiří Procházka, ředitel Úřadu ČČK

OTEVŘENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY V KARLŠTEJNĚ

Dne 22. 8. 2003 byla za velkého zájmu veřejnosti slavnostně otevřena rekonstruovaná mateřská škola v Karlštejně, poškozená loňskými povod-

němi. Na rekonstrukci přispěl Německý ČČK částkou 2,5 mil. Kč. Otevření mateřské školy byly přítomny zástupkyně Německého ČČK **Marina Hovannesjan** a **Ines Schmidt**, starosta Karlštejna **Miroslav Ureš** a vedoucí povodňových projektů Úřadu ČČK **RNDr. Josef Konečný**.

ZAHRAJČNÍ AKTIVITY ČČK

MEZINÁRODNÍ KEMP MLÁDEŽE ČČK V ČR

Po několikaleté přestávce uspořádal Český ČČK opět na území ČR Mezinárodní kemp Mládeže ČČK. Uskutečnil se ve westernovém městečku Šiklův mlýn ve Zvoli nad Perštejnem ve dnech 15.-29. 8. 2003 pro téměř tři desítky mladých členů ČČK ze 4 zemí (Litvy, Německa, Rumunska a ČR). O programech ČČK a mezinárodním humanitárním právu s účastníky tohoto setkání besedoval také první viceprezident ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.**

NÁVŠTĚVA ZE ŠVÝCARSKÉHO ČČK

Ve dnech 10. 11. 6. 2003 navštívila ČČK vedoucí oddělení mezinárodní spolupráce Švýcarského ČČK **Vereňa Wieland** (první zleva). Byla přijata prvním viceprezidentem ČČK **RNDr. Markem Juklem, Ph. D.** a ředitelem Úřadu ČČK **JUDr.**

Jiřím Procházkou. Dále navštívila místa, kde Švýcarský ČČK pomáhá postiženým povodněmi: Nemocnice Kralupy n. Vlt. (přístroje a zařízení za 8,5 mil. Kč), Metly (výstavba víceúčelového objektu za 1,8 mil. Kč, Libič (obytný dům za 9,3 mil. Kč).

REDAKTOR ČASOPISU BRIDGE V ČR

Ve dnech 24.-25. 7. 2003 navštívil ČČK redaktor časopisu Bridge (vydává jej Regionální delegace MF ČČK a ČP pro střední a východní Evropu) **Alex Wynter**. V Praze jednal s vedoucími úseků Úřadu ČČK **Ing. Helenou Jedličkovou** a **Mgr. Josefem Švejnhou,** v Ústí nad Labem v doprovodu ředitelky zdejšího Úřadu OS ČČK **Neveny Černošské** navštívil Matičnickou ulici, kde se živě zajímal o problémy dětí a Romů.

Muž se ptá manželky: „Byla jsi u toho sexuologa? Co ti řekl?“ - „Řekl mi, že to o čem jsme si mysleli, že je orgasmus, bylo astma“.

ZPRÁVY Z ÚŘADU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE

VÝKONNÁ RADA ČČK 20. 9. 2003

Výkonná rada ČČK projednala a schválila projekty ČČK předkládané na rok 2004 na ministerstva zdravotnictví, práce a sociálních věcí, vnitra a školství, mládeže a tělovýchovy, dále zprávu o čerpání Fondu humanity ČČK a realizaci pomoci postiženým povodněmi v ČR roce 2002. Dále schválila zhodnocení Evropské soutěže v první pomoci (FACE 2003) pořádané v ČR počátkem července 2003, návrh obecné smlouvy ČČK s kolektivními členy ČČK, nový hodnotící dotazník ústředních školení ČČK, návrh na doplnění Otevřené databáze expertů ČČK a Ústřední pohotovostní záchranné jednotky ČČK a žádosti o poskytnutí půjček pro OS ČČK Karviná, Brno-venkov a Mladá Boleslav.

VR ČČK schválila návrh na 1 zahraniční cestu a rovněž se zabývala požadavkem Společné komise MV ČR a MF ČR a ČP na revizi Stanov ČČK. V rámci informačních zpráv vzala na vědomí zprávu o činnosti Úřadu ČČK a přehled aktivit Úřadu ČČK a OS ČČK se sdělovacími prostředky za uplynulé období, dále zhodnocení Mezinárodního kempu Mládeže ČR pořádaného v srpnu 2003 v ČR a zhodnocení Ústředního studijního střediska ČČK. Dále vzala VR ČČK na vědomí pravidelnou informaci o plnění schváleného postupu obnovy pavilonu urologie nemocnice v Bělehradě a informaci o účasti ČČK na VII. ročníku Mezinárodní konference „Medicína katastrof“ ve Zlíně v červnu letošního roku.

ÚSTŘEDNÍ STUDIJNÍ STŘEDISKO ČČK

Ve dnech 28. 7. - 10. 8. 2003 se v areálu OS ČČK Praha 7+1 na Svatém Kameni v jižních Čechách konalo úspěšné Ústřední studijní středisko ČČK. Z jeho 16 absolventů si 15 z nich v průběhu 14 dnů nejen rozšířilo své znalosti o programech Mládeže ČČK,

ale získalo především nejvyšší odborné vzdělání pro oblast výuky první pomoci v ČČK - kvalifikaci Zdravotnického instruktora ČČK.

ČČK JEDNAL NA MINISTERSTVU ŠKOLSTVÍ

Ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka** a vedoucí úseku odborných činností Úřadu ČČK **Mgr. Josef Švejnoha** jednali 3. 7. 2003 s náměstkem ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR **PaedDr. Jaroslavem Müllnerem** a jeho spolupracovníky. Důvodem této pracovní schůzky bylo jednání o spolupráci ČČK na

výuce první pomoci při zavádění problematiky „Ochrana člověka za mimořádných událostí“ do výuky všech základních a středních škol od počátku školního roku 2003/2004. Diskutována byla i spolupráce ČČK s Krajskými pedagogickými centry při dalším vzdělávání učitelů a možnosti ČČK při získávání grantů MŠMT ČR.

PRVNÍ NOSITELÉ MEDAILE ALICE MASARYKOVÉ - (1. část)

PROF. ING. JAROSLAV HERYNEK, CSC. (1933)

Je členem ČČK od roku 1949. Řadu let vykonával funkci předsedy Oblastní výkonné rady ČČK Brno-město (tuto funkci vykonává dosud), byl členem Výkonné rady ČČK a předsedou Pracovní skupiny VR ČČK pro spolkovou činnost. Významnou měrou se zasloužil o obnovení tradice Vánočních stromů Červeného kříže v Brně. Byl aktivním členem Lektorského sboru ČČK, dodnes úspěšně pracuje jako jednatel v místní skupině ČČK.

MUDR. MILOSLAV HLACH (1921)

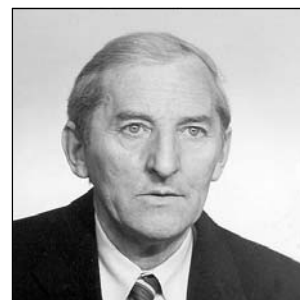
Členem ČČK je od roku 1945. Vykonával řadu funkcí v ČSČK na místní, okresní a krajské úrovni, dodnes je aktivním členem

Oblastní výkonné rady ČČK v Českých Budějovicích. Po dobu deseti let byl předsedou Českého výboru ČSČK (1969-1979) a místopředsedou Federálního výboru ČSČK. Je zkušeným lektorem a autorem řady článků o problematice Červeného kříže. Dva roky pracoval v evropském centru Světové zdravotnické organizace v dánské Kodani.

MUDR. ZDENKO VLK, CSC. (1933)

Je členem ČČK od roku 1973. Aktivně vykonával v ČSČK a ČČK řadu funkcí - byl předsedou OS ČSČK Praha 4, členem představenstva Městského výboru ČSČK v Praze, Ústředního výboru ČSČK, představenstva ÚV ČSČK a prezidia Federálního výboru ČSČK. Po dobu posledních 13 let (od roku 1990) do současnosti aktivně vykonává funkci prezidenta Českého červeného kříže. Jeho práce je oceňována i v rámci mezinárodního hnutí ČK.

„Pane doktore, večer co večer nemohu usnout a pořád myslím jenom na sex“. - „Tak se napijte šaratic“, radí lékař. - „A usnu pak konečně?“ - „To ne, ale budete myslet na něco úplně jiného!“

SVATBA V AZYLOVÉM DOMĚ ČČK V Kladně

U nás v Sociálním domě ČČK Kladno máme i azylové pokoje pro matky s dětmi. Jsou dny, kdy jsou plné smutku, ale i dny, kdy člověk zjistí, že přeje jen slunce hřeje nejen na těle, ale i na duši. Tento dobrý pocit máme my, když zjistíme, že naše úsilí nejde marně, a že se práce s lidmi daří. Matky, které se ocitly ve složitých životních situacích, nás mají rády, pomůžeme, kde je třeba. Vidíme, že práce sociální i humanitární, kterou děláme, má správný směr a jsem ráda, že je tomu právě v ČČK. Jeho členkou budu již 50 let a vím, že poslání, které má ČČK, je to správné, a že ČČK je k takové práci předurčen.

Náš Azylový dům ČČK zažil 7. června 2003 krásný okamžik, neboť jedna z našich maminek se vdávala. Pro mě však byl o to vzácnější, že jsem byla požádána, abych zastupovala maminku ženichovi a můj manžel otce nevěsty, která již nikoho nemá. Takže máme novou dceru, vnučku i zetě. Dcerka nevěsty zářila, že má otce, matka, že se má v životě o koho opřít, a že budou nová rodina. Věřím, že se nezklamou a budou v novém životě šťastny. Přejeme jim mnoho štěstí, zdraví a spokojenosti a budeme rády, když si na náš Azylový dům ČČK vždy vzpomenou.

*Stanislava Klicmanová-Mařková,
OS ČČK Kladno*

SVĚTOVÝ DEN ČK VE ZLÍNĚ

Oslava letošního Světového dne Červeného kříže proběhla 7. 5. 2003 na náměstí Míru v centru Zlína. Na připraveném stanovišti naši dobrovolníci zajišťovali ukázky poskytování první pomoci s využitím resuscitačního fantomu. Současně studentky SZŠ měřily zájemcům krevní tlak a uskutečňovaly mezi občany anketu o první pomoci. Z oslovených 580 občanů správně odpovědělo 248 osob. Nejvíce chyb se vyskytovalo v odpovědi na otázku, jak nejrychleji uvolnit dýchací cesty u člověka v bezvědomí.

Tímto se nám opět potvrzuje, že znalosti občané mají, pouze si je neobnovují, což je velmi důležité. Přesto zájem o první pomoc ze strany veřejnosti je značný.

Po skončení akce byli naši dobrovolníci z OS ČČK Zlín přijati náměstkní primátora Zlína **Irenou Ondrovou**, která jim nejen poděkovala za jejich dobrovolnou práci, ale živě se zajímala také o to, co je k jejich obětavé práci pro druhé motivuje.

OS ČČK Zlín

PŘEKVAPENÍ NA DEN MATEK V LISOVĚ

Ve vesničce zvané Lisov na okrese Plzeň-jih připravila předsedkyně MS ČČK malý dárek nejen členkám Červeného kříže, ale všem ženským v obci.

Paní **Anna Holzapfelová** uháčkovala krásné košíčky, do kterých vložila tři umělé kytičky a tímto dárkem při oslavě Dne matek 11. 5. 2003 překvapila všechny přítomné ženy v Lisově. Kromě toho poslala stejný dárek i ženám, které při OS ČČK Plzeň jih+sever dobrovolně pomáhají při humanitární činnosti.

Když jsem odjížděla z Lisova, přemýšlela jsem o tom, jak je možné, že na tak malé vesnici pracuje Červený kříž a jsou v něm tak obětaví lidé a v některých větších městech se práce nedaří. Všechno je v lidech. Chtěla bych touto cestou poděkovat předsedkyni ČČK v Lisově a všem, kteří tvoří dobrý kolektiv, který dokáže myslet nejen na sebe, ale i na druhé a udělat jim radost. Taková maličkost, která je vyrobena s láskou, potěší zvláště ty, kterým možná na Den matek nikdo žádný dárek nepřinesl.

*Marie Podhorcová,
ředitelka ÚOS ČČK Plzeň sever+jih*

ZVLÁŠTNÍ ŠKOLY SOUTĚŽILY V ÚPICI

Dne 5. 6. 2003 proběhl již 23. ročník soutěže žáků zvláštních škol „Mladý zdravotník ČČK“. Na uspořádání této akce každý rok spolupracují s ČČK zvláštní školy, gymnázium a Policie v Úpici. Žáci soutěží v různých disciplínách, ve kterých se snaží uplatnit teoretické znalosti i praktické dovednosti. Nejvíce obdivovanými jsou vždy stanoviště praktické první pomoci. Nedílnou součástí soutěže je i provedení znalostí z oblasti dopravní výchovy, neboť na silnici hrozí dětem největší nebezpečí. Okresní soutěže se zúčastnily 4 HMZ I. stupně a 5 HMZ II. stupně.

V letošním roce se také poprvé podařilo zorganizovat krajské kolo této soutěže a to díky grantu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje a díky sponzorům. Krajskou soutěž absolvovalo 12 HMZ ze zvláštních škol z okresů Trutnov, Náchod, Jičín, Rychnov nad Kněžnou a Hradec Králové.

Účastníkům obou soutěží se dařilo s úspěchem zvládat zadané úkoly a myslím si, že přesvědčili o svých schopnostech a dovednostech nejen rozhodčí soutěže, ale i četné hosty v čele se starostou Úpice **Ing. Peterkou**. Poděkování za spolupráci patří OS ČČK Trutnov, MS ČČK Úpice, členům Mládeže ČČK z úpického gymnázia a celé řadě dalších pomocníků. Věřím, že motto soutěže - „Pomozte nám pomáhat“ - bylo do puntíku splněno a už nyní se těšíme na setkání v roce příštím.

Jana Kulhánková, ředitelka ZvŠ Úpice

POPLACHOVÉ CVIČENÍ ČČK VE VSETÍNĚ

V sobotu 23. 8. 2003 v 16,30 hod. telefonuje Cizinecká policie řediteli Úřadu OS ČČK ve

Vsetíně a žádá jej, aby ČČK zajistil na dobu 24 hodin ubytování a stravování 17 dětí ve věku od 4 do 12 let ze skupiny 54 běženců z Afghánistánu a Pákistánu. Tato skupina byla zadržena na území ČR, když překročila státní hranici se Slovenskem.

Ředitel Úřadu OS ČČK telefonicky uvědomil o této skutečnosti předsedu OVR ČČK a pracovníci Úřadu OS ČČK. Společně se rozhodnou ke svolání Krizového štábu OS ČČK a Humanitární jednotky OS ČČK. Svolání HJ a KŠ ČČK bylo zahájeno v 17,45 hod. V 18,10 hod. upřesňuje Cizinecká policie čas příjezdu dětí běženců na 22,30 hod. Členové KŠ a HJ ČČK se dostaví v rozmezí 18,45-20,05 hod. Jsou seznámeni se vzniklou situací a ředitel ÚOS ČČK vydá rozkaz veliteli HJ ČČK k přípravě zasedací místnosti ČČK pro nouzové ubytování běženců. Členové HJ pak vyzvednou ze skladu lehátka, příkrývky a nádobí, dovezou je na OS ČČK a připraví ve zasedací místnosti ložnici pro děti. Mezitím KŠ řeší stravování běženců na druhý den, zábavu dětí, hygienu, apod. Současně se rozdělí služby pro noc, dopoledne a odpoledne.

Vše je připraveno a vyřešeno k přijetí běženců již ve 21,45 hod. a následně až k jejich zpětnému předání Cizinecké policii.

Teprve nyní seznamují předseda OVR a ředitel ÚOS ČČK krizový štáb a HJ ČČK se skutečností, že se jednalo o cvičení, mající za úkol ověřit akceschopnost KŠ a HJ OS ČČK Vsetín v době víkendu a probíhajících dovolených.

Výsledek cvičení je překvapivě dobrý. Členové KŠ byli zastíženi všichni a rovněž všichni se během 90 minut dostavili. Ze svolaných členů HJ ČČK nebyli zastíženi tři. OS ČČK ve Vsetíně si tak ověřil, že bude schopen reagovat i na mimořádné situace.

*Milan Sekáč,
ředitel Úřadu OS ČČK Vsetín*

SOUTĚŽ HMZ V JINDŘICHOVĚ HRADCI

OS ČČK Jindřichův Hradec uspořádal letos další úspěšnou soutěž hlídek mladých zdravotníků I. a II. stupně. Zaslal nám z ní řadu hezkých

fotografií, bohužel omezený prostor nám umožňuje zveřejnit pouze jednu z nich.

„Pane doktore, dá se ještě po dvaceti letech manželství hovořit o sexu?“ ptá se pacientka odborného lékaře. - „Ale jistě, hovořit ano“.

NÁŠ HOST

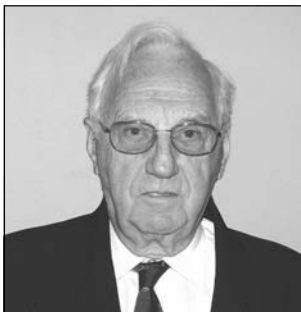
PROF. MUDR. JIŘÍ POKORNÝ, DrSc.

Na naše otázky odpovídal **prof. MUDr. Jiří Pokorný, DrSc.**, donedávna vedoucí katedry urgentní medicíny a medicíny katastrof Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (IPVZ).

Otázka: Co Vás přivedlo k Vaší nynější specializaci - urgentní medicína a medicína katastrof?

Odpověď: Jako anesteziolog jsem byl dlouhodobě zaměřen na poskytování odborné anesteziologické a resuscitační péče za ztížených podmínek a při hromadném výskytu postižených. V posledních třiceti letech se anesteziologové významně podíleli na budování moderní sítě pracovišť zdravotnické záchranné služby (ZZS) především pro jejich odbornou připravenost na stavy bezprostředního ohrožení života vzniklé z jakékoliv příčiny u dětí a dospělých. Začátkem 90. let jsem měl příležitost spolupracovat s pražskou ZZS. Její ředitel MUDr. P. Getlík mne pozval ke spolupráci s jím vedenou, tehdy nově zřízenou, katedrou přednemocniční neodkladné péče a medicíny katastrof v IPVZ v Praze. Lékařům různých základních oborů pracujícím v ZZS a na postupně budovaných odděleních urgentního příjmu nemocnic bylo nutno poskytnout ucelené, specificky zaměřené odborné vzdělání a perspektivu odborného růstu. Pracovníky této katedry a členy výboru odborné společnosti byl připraven návrh na zřízení nástavbového oboru urgentní medicína, který v roce 1998 ministr zdravotnictví Ivan David schválil.

Otázka: Co považujete ve své práci v této oblasti v posledním období za největší úspěch?

Odpověď: Existenci samostatné katedry urgentní medicíny a medicíny katastrof v IPVZ v Praze, zájem lékařů o novou odbornost a zejména dokončení nové učebnice oboru, která letos vyjde v nakladatelství Galén.

Otázka: S jakými největšími problémy jste se ve své práci v poslední době musel potýkat?

Odpověď: Za prvé s nedostatkem finančních prostředků na udržení a rozvíjení materiálního a personálního vybavení katedry, která vedle péče o vzdělávání lékařů v oboru urgentní medicína organizuje a realizuje kurzy „Lékařská první pomoc“ a „Neodkladná první pomoc“ pro lékaře všech oborů před atestací ve vlastním oboru a pro další vysokoškolsky vzdělané pracovníky ve zdravotnictví. Za druhé s problémem systémového zabezpečení soustavného odborného vzdělávání lékařů ZZS v oboru urgentní medicína. Za třetí s nedostatečnou vědecko-výzkumnou činností odborníků oboru urgentní medicína.

Otázka: Jak hodnotíte postavení a činnost ČČK v oblasti přípravy na katastrofy a při pomoci postiženým osobám?

Odpověď: Velice dobře. ČČK se oběma problémům soustavně věnuje. Výsledkem jsou nové příručky první pomoci pro občany a pro řidiče motorových vozidel (autor MUDr. P. Srnský), Standardy první pomoci, schválené 5 ministry vlád ČR (2002) a Systém výuky a normy znalostí první pomoci v ČČK (2003). Tím je zajištěn a sjednocen potřebný rozsah vzdělávání v kurzech první pomoci ČČK.

Rozhovor uskutečnil Mgr. Josef Švejch

CO SI MYSLÍ VEŘEJNOST O ČČK?

Katedra marketingu, obchodu a služeb Fakulty ekonomické Západočeské univerzity v Plzni uskutečnila v březnu 2003 **Výzkum veřejného mínění o humanitárních a charitativních organizacích a postavení ČČK mezi nimi**. Výzkum prováděl pracovník této katedry a člen Shromáždění delegátů ČČK **Ing. Libor Michalák, Csc.** s 25 studenty II. ročníku výše uvážené fakulty a členy OS ČČK Mělník mezi celkem **636** respondenty ze **48** okresů ČR.

Výsledky výzkumu, v němž bylo srovnáváno především 5 velkých humanitárních organizací (ČČK, Člověk v tísni, Adra, Katolická charita a Diakonie Českobratrské církve evangelické), vyzněly pro ČČK poměrně velmi lichotivě, přestože mezi dotazovanými bylo pouze necelých 12 % členů ČČK.

Více než 32 % dotazovaných uvedlo ČČK jako nejvýznamnější organizaci působící v ČR, více než 45 % respondentů jej uvedlo jako nejlepší organizaci. Na prvním místě skončil ČČK i jako nejznámější organizace, jako největší organizace, jako organizace, které lidé nejvíce důvěřují i jako organizace, která nejlépe pomáhá lidem. Těsně na druhém místě za organizací Člověk v tísni skončil ČČK v hodnocení pomoci při povodních 2002, v hodnocení mediálního ohlasu a v odpovědi na otázku „Na kterou z nich byste se Vy osobně nejspíše obrátili s žádostí o pomoc v tíživé situaci?“. Na třetím místě za skupinou „Jiné organizace“ a organizací Člověk v tísni skončil ČČK při odpovědi na otázku „Které z nich byste nejspíše poskytli peníze pro pomoc potřebným?“.

Jen necelých 13 % dotazovaných odpovědě-

lo, že toho ví o činnosti ČČK poměrně dost, 50 % jen trochu a 30 % skoro nic. Pro více než 36 % dotazovaných byly nejznámější činnosti ČČK humanitární pomoci a sbírky šatstva a peněz, pro 18 % dárcovství krve, překvapivě jen pro necelých 7 % to byla výuka a poskytování první pomoci a činnost Mládeže ČČK. Nejbližší sídlo ČČK v místě svého bydliště znalo 38 % dotazovaných, některého člena ČČK znalo necelých 34 % respondentů.

Záleží na každém členovi ČČK, aby příznivý obraz ČČK u veřejnosti dále vylepšoval.

DĚTSKÁ ODBORNÁ LÉČEBNA ČČK BUKOVANY

Ozdravné pobyty pro děti z černobylské oblasti

Již několikátým rokem pořádá Dětská odborná léčebna ČČK Bukovany ve spolupráci se Společností přátel národů východu ozdravné pobyty pro ukrajinské děti z oblastí postižených černobylskou havárií.

V létě 2002 se uskutečnily 2 tyto třítydenní ozdravné pobyty pro celkem 44 dětí (přímo v Bukovanech pro 18 dětí a v Horní Orlici pro 26 dětí). Oba pobyty se podařilo úspěšně zorganizovat, přestože do jejich přípravy a průběhu negativně zasáhly ničivé povodně u nás. Ozdravné pobyty přispěly ke zlepšení zdravotního stavu dětí a zvýšení jejich imunity a byly zaměřeny i ke zvýšení fyzické odolnosti jejich organismu, návyku zdravého životního stylu a na otužování.

Dětské odborné léčebně ČČK v Bukovanech za tuto jejich pomoc poděkoval osobním dopisem i předseda České koordinační rady Společnosti přátel národů východu, první československý kosmonaut **Ing. Vladimír Remek**, největší odměnou však jsou nepochybně šťastné tváře samotných dětí.

Sbírka na pomoc Dětské léčebně Bukovany

V roce 2002 zahájil Úřad ČČK ve spolupráci

s agenturou SAZ, s.r.o. dlouhodobou sbírkovou akcí určenou na pomoc při rekonstrukci koteln, rozvodů topení a vody v Dětské léčebně ČČK v Bukovanech.

Tato sbírka je prováděna moderním netradičním způsobem formou přímého písemného oslovení široké skupiny občanů ČR a následně oslovování těch, kteří na první dopis pozitivně reagovali. Cílem akce je vytvořit kádr stálých dárců ČČK. Od března 2002 do konce srpna 2003 bylo prvními přímými dopisy osloveno celkem 300.000 občanů ČR, z nichž pozitivně zareagovalo a finanční příspěvek zaslalo 20.600 z nich (což představuje 6,8 %). K nim pak směřovaly následné dopisy. Sebrané prostředky umožnily, že v Bukovanech již bylo možné rekonstrukční práce zahájit a ke konci srpna 2003 již byla provedena oprava kotlů v kotelně, oprava a rekonstrukce rozvodů vody, včetně čerpadla a souvisejících stavebních prací a související malířské a natěračské práce. Současně byl zpracován projekt na decentralizaci zdroje energie (u přilehlých budov se přechází z koksu na plyn). V dalších pracích se bude pokračovat do začátku topné sezóny 2003/2004.

Potěšitelné je, že kromě jednotlivých občanů, mezi nimiž byl s darem ve výši 5.000 Kč např. předseda

Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR **Lubomír Zaorálek**, pozitivně reagovaly i právnické osoby. Z nejvýznamnějších příspěvků jmenujme alespoň tři: společnost **Mediaprint-Kapa, Pressegrasso spol. s r. o.** přispěla částkou 170.000 Kč, vydavatelství časopisů **Europress** (obr.) částkou 100.000 Kč a firma **Cheiron Plzeň** částkou 50.000 Kč.

„Diagnóza je jasná, jste kleptomán, pane Novák,“ říká lékař. - „A předepíšete mi něco proti tomu, pane doktore?“ - „Samozřejmě, ale napřed mi musíte vrátit mé pero“.

ŠVÉDSKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ

Byl založen v roce **1865**, v roce 1919 se stal členem Ligy společností ČK a ČP. Sdružuje **318.000** platících členů (v **1.700** místních skupinách), z nich se 40.000 dobrovolníků aktivně podílí na práci místních skupin ČK. Mládež Švédského ČK má 2.500 členů. Místní skupiny ČK podporuje 100 servisních středisek ČK a 10 regionálních úřadoven ČK.

Koncepční rozhodnutí přijímá Valné shromáždění ČK složené ze 370 zástupců volených na místní úrovni, které se schází 1x za 3 roky. Ústřední rada ČK je tvořena 11 členy, prezidentem a 2 zástupci Mládeže ČK bez práva hlasovat, zasedá 6x ročně. Švédský ČK má **635** pla-

cených zaměstnanců, z nichž 175 pracuje na ústředí. Mezi vládou a Švédským ČK je podepsána **dohoda o spolupráci**, která je zaměřena především na Pátrací službu ČK a školení první pomoci. Roční výdaje představují **127 milionů CHF**. Hlavní zdroje příjmů Švédského ČK představují státní, regionální a místní dotace, sbírky a dary, příjmy z investic a členské příspěvky.

Švédský ČK, který je považován za jednu z nejrespektovanějších organizací v zemi, se zaměřuje na **5 klíčových oblastí činnosti**: ochranu života, podporu lidské důstojnosti a lidských práv, ochranu zdraví, rozvoj sociálního zabezpečení a rozvoj Hnutí ČK/ČP. Švédský ČK

vyškolí každoročně více než 100.000 osob v poskytování první pomoci, má vyškolených 6.000 zdravotníků pro potřeby civilní obrany a 100 týmů první pomoci ČK. Mobilní 10-členné nouzové jednotky ČK (1 lékař, 3 sestry, 4 dobrovolní zdravotníci, 2 dobrovolní řidiči) jsou nasazovány v případech mimořádných událostí. Švédský ČK poskytuje pomoc a podporu žadatelům o azyl, podporu nemocným HIV/AIDS a jejich rodinám, provozuje pečovatelskou službu, telefonní linky pomoci a 210 obchodů s použitými věcmi, poskytuje psychologickou první pomoc, Pátrací službu ČK a humanitární pomoci do zahraničí (ve světě působí mj. 69 delegátů Švédského ČK).

VÝROČÍ ČÍSLA - ČEŠTÍ LÉKAŘI

**KAREL KUFFNER
(1858 – 1940)**

Významný český psychiatr, učitel a představený prof. Jana Janského. Narodil se v Mirovicích u Písku jako předposlední ze šesti dětí berního úředníka. Maturoval na Akademickém gymnáziu v Praze a studia na lékařské fakultě UK v Praze zakončil promocí v roce 1883.

Po dvouleté praxi na různých odděleních pražské Všeobecné nemocnice vstoupil v roce 1885 do služeb Pražského ústavu pro choromyslné. Zde byl nejprve sekundářem a po pěti letech suplujícím primářem. Od té doby se plně věnoval psychiatrii, pilně v tomto oboru publikoval a přednášel. V roce 1891 dosáhl docentury, v roce 1895 byl jmenován

přednostou psychiatrické kliniky v Praze s titulem suplujícího profesora. O dva roky později byl jmenován mimořádným profesorem psychiatrie, v roce

1900 pak řádným profesorem. Psychiatrickou kliniku vedl nepřetržitě 34 let (až do roku 1929). Zanechal po sobě přes 30 odborných a vědeckých prací, z nichž nejvýznamnější byla dvoudílná učebnice psychiatrie. Vychoval celou novou českou psychiatrickou školu.

Zemřel na pneumonii v roce 1940, pochován je v rohu hřbitova v Praze 6-Břevnově. Letos si připomínáme, že uplynulo 145 let od jeho narození.

UŽITEČNÉ VYNÁLEZY

KNOFLÍK

Knoflík nemá svého jmenovitého vynálezce, ale jako pomůcka k sepnutí oděvu patří nesporně k jednomu z nejstarších lidských objevů.

Je doloženo, že první knoflíky se používaly už před 3000 lety - vyřezávaly se z kostí, slonoviny, paroží, jantaru či lastur. Užívány byly tehdy především jako ozdoba. Jakmile se člověk naučil využívat kovy, začal z nich dělat také knoflíky (pro bohatší vrstvy ze stříbra a zlata, navíc umně zdobené drahými kameny). Pro chudší obyvatele se jako materiál na výrobu knoflíků v průběhu staletí postupně používaly dřevo, sklo, porcelán, perleť, měď, hliník a také umělé hmoty. Ke kuriózním materiálům pro výrobu knoflíků můžeme bezesporu počítat např. bambus nebo palmové pecky.

ZNÁME PRAVIDLA SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ?

NAROZENINY A JMENINY

Narozeniny a jmeniny jsou nejčastějšími rodinnými oslavami. I při nich platí určité zásady, které bude dobré si připomenout:

- * narozeniny i jmeniny (svátek) se slaví v předvečer. Oslavenci se blahopřeje a předávají se dárky
- * večere mívá slavnostní ráz. V čele stolu sedí oslavenec, večere se zúčastňují nejblížejší příbuzní a známí, pronášejí se přípitky a proslovy
- * oslavenec s kulatým výročím obvykle dostává dort s patřičným množstvím svíček, které má sám sfouknout
- * zvláště významná výročí pro oslavence jsou:
18 let - plnoletost
25 let - generační výročí, čtvrtstoletí života
50 let - abrahámoviny, půlstoletí života
60 let - odchod z činné služby, často do důchodu
Následně pak po desetiletích - 70, 80, 90...
- * oslavy u starších osob mají obvykle klidnější a důstojnější průběh
- * oslavy probíhají většinou také v zaměstnání, pokud se jedná o významné výročí oslavence, předávají se na něm často poděkování, čestná uznání a vyznamenání. Je to příležitost ke slavnostní hostině.

V byzantské říši se používaly látkové knoflíky výhradně jako hlavní ozdoba dolního lemu suknic, lesklými kovovými knoflíky bývaly pokrývány i koňské postroje. Se specifickými emblémy se vyráběly knoflíky vojenské, lovecké a cechovní. Zvláštností jsou tzv. cestovní knoflíky z období biedermeieru. Byly určeny na kabát, daly se rozevřít a uvnitř skrývaly např. hodinky, zrcátko nebo teploměr.

Knoflík k zapínání, tedy ten, který proti sobě potřeboval díрку, se objevil asi před 700 lety, kdy se do módy dostaly užší střihy. Je např. doloženo, že francouzský král František I. si objednal pro jediný oděv deset tisíc knoflíků. U nás byla známou oblastí výroby knoflíků (tzv. čamrdáři) Žirovnice na Českomoravské vrchovině.

„Pane doktore, četla jsem, že zadarmo u nás bude jen základní zdravotní péče a vše ostatní si budeme muset platit sami. Co je to ta základní péče?“ - „Umělé dýchání, úmrtní list a podobně“.

OSOBNOSTI ČERVENÉHO KŘÍŽE

LADISLAV PROKOP PROCHÁZKA (1872 – 1955)

Byl **prvním místopředsedou ČSČK v prvních pěti letech jeho činnosti** (1919-1924). Narodil se ve východočeské Litomyšli, studium na lékařské fakultě ukončil promocí v roce 1896. Po praxi na dětských klinikách ve Vídni a v Paříži se usadil v Praze jako dětský odborný lékař.

Později působil jako **vrchní fyzik hlavního města Prahy**. V roce 1919 byl povolán do nejvyšší státní zdravotní rady a o rok později se stal v úřednické vládě **ministrem zdravotnictví**. Připadl mu úkol zorganizovat zdravotní službu v Praze, kde dal podnět k řadě zdravotnických podniků (např. k postavení nemocnice na Bulovce). V roce 1925

byl jmenován vládou zástupcem Československé republiky v Mezinárodním úřadu veřejného zdravotnictví.

Také za ČSČK byl členem mezinárodní Zdravotnické rady při Lize společností ČK a ČP, zúčastnil se řady mezinárodních sjezdů a konferencí ČK. Prosazoval i v rámci mezinárodního hnutí ČK potřebu epidemické pohotovosti a ochranného kordonu. Zdůrazňoval význam zdravotní výchovy obyvatelstva, kurzů domácího ošetřování i dětských zdravotních kolonií ČSČK. V soukromém životě byl činný i ve směru literárním a hudebním. ČSČK pomáhal i později, i když v něm již nepracoval.

OKÉNKO SPRÁVNÉ VÝŽIVY

BRAMBORY

Brambory jsou považovány za jeden z nejvýznamnějších zdrojů energie ve výživě člověka. Připomeňme si proto o nich některé významné informace:

- * v ČR konzumace brambor a výrobků z nich pokrývá 12-17 % energetické spotřeby obyvatelstva
- * energetická hodnota 1 kg brambor se pohybuje v rozpětí od 2.920 do 3.560 kJ
- * velký brambor odpovídá energetickou hodnotou menšímu jablku či pomeranči
- * brambory obsahují ve 100 g až 25 mg vitamínu C, po 6 měsících skladování asi 15 mg a po 9 měsících již pouze 6 mg
- * v bramborách uvařených ve slupce zůstane přibližně 90 % vitamínu C, v oloupaných a rychle uvařených asi 80 %, v ohříváných už pouze 45 % a u ohříváných rozkrájených pak již jen 20 %
- * z minerálních látek brambory obsahují zejména draslík, železo, měď a hořčík
- * brambory obsahují sice jen 2 % bílkovin, zato jedny z nejhodnotnějších
- * brambory obsahují také jedovatý glykoalkaloid solanin, zejména v klíčících hlízách a v těch, které byly delší dobu vystaveny působení světla.

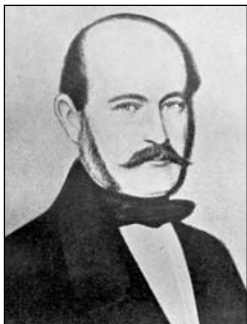

VÝROČÍ ČÍSLA – SVĚTOVÍ LÉKAŘI

IGNÁC FILIP SEMMELWEIS (1. 7. 1818 - 13. 8. 1865)

Významný maďarský lékař se narodil v Budíně, studoval v Pešti a ve Vídni, kde promoval v roce 1844 na lékařské fakultě. Pět let působil jako asistent na porodnické klinice ve Vídni. V roce 1850 dosáhl docentury, vrátil se do Pešti, kde pracoval nejprve jako primář v nemocnici sv. Rocha a od roku 1855 přednášel na peštské lékařské fakultě ve funkci profesora.

Semmelweise hned od počátku jeho vstupu na kliniku zajímala problematika častého výskytu **horeček omladnic**, končících až v 16 % případů smrtí rodičky. Využil, že zdrojem infekce rodiček jsou ruce mediků, kteří bez umytí rukou přicházeli přímo z pitevny na praktika na porodnickou kliniku.

Zavedl před vyšetřováním rodiček **umývání rukou chlorovou vodou**. Toto opatření pomohlo až pětinašobně snížit výskyt horečky omladnic a úmrtnost rodiček. Bohužel u většiny svých kolegů se setkal s nepochopením a vsměchem. Mezi jeho odpůrci byl např. i známý lékař Rudolf Virchow, na jeho podporu naproti tomu vystoupili čeští lékaři Rokytaňský a Škoda. Rostoucí rozpory s většinou vídeňských lékařů přinutily Semmelweise z Vídně odejít. Dále působil v Pešti.

Neustálé polemiky s odpůrci jeho názoru jej dovedly až do stavu duševní deprese. Zemřel v ústavu choromyslných ve vídeňském Döblingu. Význam jeho objevu prevence nákazy jako základního prvku především v chirurgické praxi byl doceněn plně až po jeho smrti. Letos si připomínáme, že uplynulo 185 let od jeho narození.

NAŠE DESATERO

JAK BOJOVAT S CHOLESTEROLEM

Až si necháte změřit cholesterol, měli byste vědět, že ideální hladina „špatného“ LDL cholesterolu by měla být pod 3 mmol/l (u pacientů po infarktu dokonce pod 2,5 mmol/l), hodnota „dobrého“ HDL cholesterolu by měla být alespoň nad 1 mmol/l (velmi příznivá je hodnota nad 1,6 mmol/l). Chcete-li těchto hodnot dosáhnout, snažte se držet následujících pravidel:

1. Snižte spotřebu červeného masa a uzenin, vyvarujte se vnitřností.
2. Používejte rostlinné oleje a tuky s vyšším obsahem nenasycených mastných kyselin, případně rostlinný tuk obohacený o rostlinné steroly.
3. Vaječného žloutku si dopřejte nejvýše dva kusy týdně.
4. Z mléčných výrobků upřednostňujte nízkotučné.
5. Nezapomínejte na vitamíny.
6. Omezte spotřebu sladkostí, moučnicků a cukrářských výrobků.
7. Při tepelné úpravě jídla se vyhněte smažení.
8. Konzumujte dostatečné množství tekutin (alespoň 2,5 litru za den).
9. Vyhněte se nervovému vypětí a stresu.
10. Dbejte na přiměřený tělesný pohyb (minimálně půl hodiny denně).

PTALI JSTE SE ...

Otázka: Opakovaně se mi na různých místech těla objevují **bradavice**. Co je vlastně způsobuje a jak se jich mohu zbavit?

Květa V., Česká Lípa

Odpověď: Bradavice jsou nezhoubné nádorky, které se objevují především na kůži, méně často na sliznicích. Nejvíce postihují děti a mládež a také osoby se sníženou imunitou. Jejich příčinou jsou viry. Přenos infekce je možný z člověka na člověka, ze zvířete na člověka a naopak. Inkubační doba se pohybuje od několika týdnů do několika měsíců.

Léčba bradavic závisí na věku pacienta, rozsahu, trvání, místě výskytu a na síle jeho imunity. Možností léčby je několik. **Chirurgická** (vyříznutí bradavice), **vypalování** nebo metoda **zmrazení** (je vhodná zejména pro ploché bradavice). Existuje také metoda **změkčování speciálními mastmi**, kdy se po několika dnech změkčí rohovina odstraní skalpelem. Každopádně je třeba se poradit s lékařem a neodstraňovat bradavice neodborně. Je třeba také počítat s tím, že i když si bradavice necháte odstranit, mohou se objevit znovu, zejména máte-li oslabenou imunitu.

(Využity informace z časopisu Zdraví).

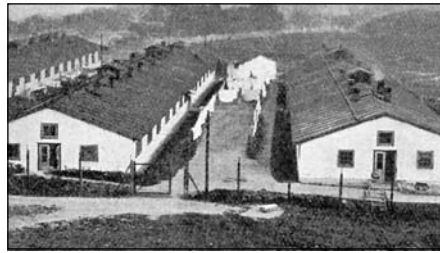
Rozčiluje se lékař: „Pane Novotný, proč ode mne pořád chcete prášky na spaní, když vás stejně každý večer vidím v baru?“
- „Promiňte, pane doktore, ale ty prášky potřebuji pro manželku.“

ÚTULNY ČČK PRO RUSKÉ BĚŽENCE

V roce 1920 přišli do Prahy ruští emigranti, často bosí, bez prádla, bez jakýchkoli prostředků k životu. Péči o ně světila ČČSK vláda a poskytla na ni finanční prostředky. Emigranty bylo nutno především přechodně ubytovat, obléknout je a stravovat.

ČČSK zřídil pro ně v Praze speciální útulny na Maltézském náměstí a v kasárnách u Brusky a na Újezdě. Při ústředí ČČSK byl již v roce 1920 zřízen referát péče o příslušníky cizích států. Příliv ruských emigrantů byl značný (jen za rok 1921 se na ČČSK hlásilo na 5.000 žadatelů). Postupně přebírali základní péči o stravování a ubytování jiné organizace a ČČSK nadále vedl jejich centrální evidenci a pomáhal nemocným, ženám, dětem, invalidům a

hořelci a ubytovny Zemgora v Břevnově. Jen za první 4 roky (1920-1923) investoval ČČSK do pomoci ruským emigrantům více než 5,6 milionu korun.

práce neschopným. Pro ženy ČČSK zřídil dílnu na šití prádla, invalidům poskytl protézy a zřídil pro ně krejčovské a obuvnické dílny, opuštěné děti umístil v rodinách nebo v ústavní péči.

V roce 1923 získal ČČSK pro péči o ruské emigranty další dva domy pod kadetkou na Hradčanech, kde umístil 200 osob, v roce 1925 zřídil ČČSK za finanční pomoci Američana J. Cranea v Křemencově ulici v Praze „Ruský domov“. V roce 1926 ČČSK převzal Ukrajinskou přechodní stanici v Praze na Po-

MUSÍME TÁHNOUT ZA JEDEN PROVAZ

(reakce na článek ředitele Úřadu ČČK Praha z Novin č. 3/2003)

Úvodem musím předeslat, že s jeho obsahem upřímně souhlasím. Jednak proto, že po více než 30 letech profesionální práce pro Český červený kříž mohu jen kladně hodnotit poslední roky činnosti jeho pražského vedení, protože právě jejich úsilí vnímám jako hnací sílu současného pozitivního vývoje naší národní společnosti a jako „pamětník“ také vím, že to tak dlouhá léta prostě nebylo... A o to víc mi vadí, že to někteří „znalci“ červenokřížské problematiky nevidí a neocení, ač sami většinou na své úrovni zdaleka neodvádí Červenému kříži ani z poloviny tolik a ti, co změnu k lepšímu zaznamenali, o tom zase nemluví a nenapíší, aby byl pro naše vedoucí představitele jasný stimul pokračovat...

Teoretizovat a tvrdě kritizovat je jistě snadnější než obtížně, zdlouhavě uvádět

něco nového do života nebo jen hájit to stávající, dobré - to nakonec dobře vidíme v politice. Těch pracovitých, moudrých „tahounů“, jak říká pan ředitel Procházka, je opravdu všude málo na rozdíl od také vzpomnutých fanatiků, kteří snadno vzplanou, pak mnohdy zničí dobré vztahy, nejde-li vše podle jejich představ a brzy zhasnou a s menším nebo větším třeskem zmizí.

Ti dobří totiž musí nejen znát a umět, ale v dobrovolnické organizaci, jakou je ta naše, **musí především umět jednat s lidmi**. Umět skloubit např. názory a činnost schopných, mladých, vzdělaných nadšenců se zkušenostmi a názory těch starších, obětavých, ale někdy méně technicky i jinak zdatných. Bývá těžké i obhájit fakt, že dost dobře nelze jedním či dvěma velmi schopnými „mozky“ nahradit mnoho obětavých, ši-

kovných „rukou“ a naopak, že obě schopnosti prostě musí být v rovnováze a nedocílíme-li toho, nemůžeme dlouhodobě uspět. Mluvíme ze zkušenosti, protože to v Č. Budějovicích tak po léta dobře funguje.

V naší humanitární jednotce i v její personální záloze se stále schází při doškolování, cvičení i na akcích vedle sebe za vzájemné shody a respektování se dvacetiletí se šedesátníky a až na nepatrné excesy několika „méně přizpůsobivých“ povah, nelze této symbióze asi 60 lidí mnoho vytknout. **Mladí intenzivně prosazují nové metody a nadstandardní řešení i vybavení, ti zkušenější radí zůstat raději u obvyklých praktik a zejména opatrnost při vydávání peněz...** a Úřad oblastního spolku spolu s Oblastní výkonnou radou pak musí, podle svého nejlepšího svědomí a hlavně finančních možností, zvolit optimální řešení. Musím konstatovat, že zatím se to vždy podařilo a jsme díky mnohaleté i ekonomické podpoře města České Budějovice a bývalého Okresního úřadu opravdu připraveni i vybaveni na téměř profesionální úrovni ve svém regionu veřejně prezentovat i prakticky poskytovat své služby. Mám na mysli zejména výuku a poskytování první předlékařské pomoci, připravenost na katastrofy - smlouvy s Územním střediskem záchranné služby, Nemocnicí ČB, HZS i Statutárním městem České Budějovice - bezpříspěvkové dárcovství krve i sociální a humanitární aktivity.

Vůbec netvrdím, že jde u nás všechno lehce a dobře - např. s úbytkem místních skupin se potýkáme stále - chci jen říci, že **v místních podmínkách po léta všichni společně - pracovníci i funkcionáři a členové - poměrně úspěšně usilujeme o zvýšení prestiže Červeného kříže a jsme rádi, že tutéž snahu a podporu intenzivně cítíme i z Prahy...**

*Hana Vacovská,
ředitelka Úřadu OS ČČK České Budějovice*

NOVÉ ČINNOSTI V ČČK

SENIOR KLUB ČČK V OSTRAVĚ

Senior klub si dal za cíl vyplnit volný čas seniorů, zpestřit jim jejich stáří s možností se ještě něčemu přiučit. A samozřejmě navazovat nová přátelství. Je otevřen každý den od pondělí do pátku od 08,00 do 15,00 hod.

V pondělí je na programu dámský klub, jehož náplní je zdokonalení se v ručních pracích (vyšívaní, háčkování, pletení, drhání, paličkování). Své výtvary předvádělo 15 šikovných senierek letos na předvelikonoční výstavce ručních prací. V úterý je na programu cvičení jógy, kterého se zúčastňuje cca 10 dříve narozených. Ve středu je zařazeno cvičení gynecgymnastiky, jež je určeno především ženám, které mají problémy s inkontinencí. Čtvrtek je ve znamení různých zdravotnických a vzdělávacích přednášek a besed. V pátek je program přizpůsobován podle vlastních přání seniorů. Mají zde možnost sledovat televizní program, číst knihy, denní tisk a časopisy, relaxovat, hrát různé stolní hry, mají možnost se objednat na masáže či do sauny.

Senior klub nabízí možnost stravování (jen za první tři měsíce roku 2003 bylo vydáno 433 obědů), je zde možnost zakoupení malého občerstvení. Dvakrát měsíčně je seniorům k dispozici sociálně právní poradna ČČK.

Nechcete také u Vás zkusit rozvíjet podobné aktivity?

OS ČČK Ostrava

Ptá se lékař pacientky: „Kdy jste naposledy spala s mužem?“ - „Ale pane doktore, já jsem jeptiška“ - „Aha, tak mi to tedy pošeptejte“.

PRVNÍ POMOC

POLEPTÁNÍ

Poleptání je vlastně popálenina způsobená chemickými látkami. Setkáváme se s nimi nejen v průmyslu, ale i v běžném životě (např. různé odbarvovače, čisticí prostředky, odstraňovače nátěrů, kyselina v autobaterii, aj.).

Příznaky:

- * Palčivá bolest kůže
- * Kůže může být potřísněná nebo zarudlá, může se odlupovat a tvořit se na ní puchýře.

První pomoc:

- * Okamžité oplachování dostatečným množstvím studené vody po dobu alespoň 10 minut
- * Přiložení sterilního obvazu - při poleptání kyselinou případně navlhčeného zásaditým neutralizačním roztokem (mýdlo, soda), při poleptání zásaditými látkami případně navlhčeného kyselým neutralizačním roztokem (zředěný ocet)
- * Během oplachování poleptané části těla šetrně svlékat potřísněné části oděvu s ohledem na vlastní bezpečnost.
- * Postupovat tak, aby odtékající kontaminovaná voda nestékala na nepoškozené části těla.
- * U dětí nebo při poleptání většího rozsahu u dospělých nebo při poleptání nebezpečnými látkami (jedy) provádět protišoková opatření a neprodleně zajistit odbornou zdravotnickou pomoc.

(Standardy první pomoci)

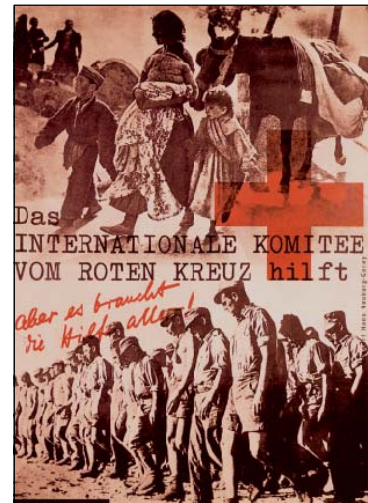
NÁŠ SERIÁL – 140 LET MEZINÁRODNÍHO Hnutí ČERVENÉHO KRÍŽE - 5. ČÁST

16. Mezinárodní konference ČK konaná v předvečer druhé světové války v roce 1938 v Londýně marně požadovala svolání diplomatické konference k přijetí nových Ženevských úmluv, které by umožnily lepší ochranu civilního obyvatelstva ve válečných konfliktech.

V průběhu druhé světové války odvedl Mezinárodní výbor ČK mnoho prospěšné práce ve prospěch zajatců i válkou postiženého civilního obyvatelstva. Jistě právem proto obdržel v roce 1944 za tuto svou činnost **Nobelovu cenu za mír**.

V roce 1948 byl s využitím úspěšných zkušeností ČSČK s Velikonočním mírem ČK poprvé vyhlášen **Světový den Červeného kříže** (na 8. květen - výroční den narození Henri Dunanta). V témže roce 17. Mezinárodní konference ČK konaná ve Stockholmu provedla revizi tří stávajících Ženevských úmluv a přijala čtvrtou Ženevskou úmluvu týkající se ochrany civilního obyvatelstva. V roce 1949 pak čtyři Ženevské úmluvy podepsali zástupci vlád.

Na 18. Mezinárodní konferenci ČK v Torontu v roce 1952 byla provedena revize Statutu Mezinárodního červeného kříže. O tři roky později MV ČK převzal odpovědnost za řízení Mezinárodní pátrací služby v Arolsensu. V roce 1961 na zasedání Rady guvernérů ČK v Praze bylo na návrh ČSČK schváleno druhé heslo celosvětové organizace ČK a ČP - „Per humanitatem ad pacem“ („Humanitou k míru“). V roce 1963 u příležitosti 100. výročí ČK byla znovu udělena **Nobelova cena za mír** - tentokrát společně MV ČK a Lize společností ČK a ČP.

VÍTE, ŽE ... (ÚSTA)

- * Ústa potřebujeme k přijímání potravy a nápojů, k dýchání, ale také k dorozumívání a vyjadřování svých pocitů (smích, zloby, ale také např. k polibkům)
- * Řeč je dotvářena ústy a prováděna mimiikou. Např. písmena „A“ nebo „M“ jsou tvořena teprve souhrou rtů, jazyka, zubů, měkkého patra a nosu
- * Na mluvě se podílí více než 100 svalů hrtanu, jazyka, dutin, dásní a rtů, zapojují se i obličejové a krční svaly
- * **Rty** mají všichni savci, kteří přijímají mateřské mléko. Ústa některých ryb rámují rtům podobné záhyby, které ale nejsou opravdovými rty.
- * **Jazyk** je svalový orgán, který je všestranně pohyblivý a tvarovatelný. S jeho pomocí vznikají hlásky. Při polykání se jazyk opře o patro a posunuje potravu směrem do hltanu.
- * **Krční** mandle jsou součástí lymfatického systému a zodpovídají za ochranu těla. Spolu s výše položenými nosními mandlemi bojují proti bakteriím a virům.
- * **Patro** - tvrdé patro uzavírá dutinu ústní směrem nahoru. Pomocí jazyka je potravina formována do kuliček a při polykání se uzavře měkké patro směrem dozadu. Chrání tak nosní dutinu, aby se do ní nedostala potravina.

Využity informace z časopisu Zdravý život.

KVÍZ ZNALOSTÍ O LIDSKÉM TĚLE

1. Rostou nám nehty na rukou a nohou stejně rychle nebo někde rychleji?
2. Kolikrát za den projde čistícím procesem v ledvinách našich 5-6 litrů krve?
3. Víte, kolik moči pojme náš močový měchýř?
4. Kde máme nejmenší kost v lidském těle a kolik měří?
5. Kolik svalů je vůbec v lidském těle?

Správné odpovědi:
1. Na rukou nám rostou nehty 2x rychleji než na nohou. 2. Naše krev projde za den čistícím procesem v ledvinách téměř 300x. 3. Naš močový měchýř pojme až 1,5 litru moči. 4. Nejmenší kost máme ve středním uchu a měří 3 mm. 5. V lidském těle je celkem 640 svalů.

RADA PRO VÁS...

DRUHY ČAJŮ

V obchodech naleznete mnoho přívlastků u balíčků a sáčků čaje. Následující výčet by Vám měl pomoci v orientaci mezi jejich názvy:

Pravý - z výhonků, listů, pupenů a jemných částí z dřevnatých stonků čajovníku

Černý - čaj pravý, ve kterém proběhla plná fermentace

Zelený - čaj pravý, ve kterém neproběhla fermentace

Hnědý (Oolong, žlutozelený) - polofermentovaný čaj pravý

Instantní - instantní výrobek obsahující čajový extrakt a jiné složky

Ochucený - směs čaje pravého s ochucujícími částmi rostlin, jejichž obsah nepřesahuje 50 % hmotnosti směsi

Aromatizovaný - čaj, který obsahuje látky určené k aromatizaci

Bylinný - čaj z částí bylin nebo směsi bylin s pravým čajem či ovocem, přičemž obsah bylin musí činit minimálně 50 % hmotnosti

Ovocný - čaj ze sušeného ovoce, podíl ovoce musí být nejméně 50 %.

Profesor anatomie chce vysvětlit důležitost kůže pro lidský organismus a otáže se studentek: „Co drží vaši půvabnou ženskou krásu pohromadě?“ Dlouhé ticho. Pak jedna ze studentek nesměle špitne: „Není to podprsenka?“

10 LET KLUBU DÁRCŮ KRVE KROMĚŘÍŽSKA

V letošním roce uplyne 10 let od ustavení Klubu dárců krve (KDK) v Kroměříži. Jako dlouholetý dárcce krve jsem byl vyzván k tomu, abych se pokusil mezi dárci krve tento klub propagovat. Jeho ustavení jsme propagovali na transfúzní stanici, na letáčích v autobusech i v regionálním tisku.

Klub začal organizovat návštěvy divadel, víkendové ozdravné pobyty, akce pro děti dárců krve, turistické a sportovní akce. Zpočátku pracoval KDK ve struktuře ČČK, později z objektivních příčin požádal o zaregistrování u MV ČR jako samostatné občanské sdružení. K dnešnímu dni je v KDK zaregistrováno více než 280 členů z celého okresu Kroměříž. K lepší informovanosti členů vydává Rada Klubu příležitostně klubový Zpravodaj. Klub má rovněž rozsáhlou foto- a video-dokumentaci ze své činnosti. Nabízí spolupráci všem KDK v ČR.

Zlatým hřebem činnosti bývá slavnostní výroční shromáždění, na něž zveme i představitele měst a obcí a zástupce sponzorů. V každý odběrový den je na transfúzní stanici přítomen zástupce Rady KDK, je zde i vývěska informující o činnosti Klubu. V září roku 2001 zasadili zástupci KDK Kroměřížska v Podzámecké zahradě v Kroměříži „strom pro třetí tisíciletí“. Vzhledem k tomu, že Lípa malolistá se dožívá i více jak tisíce let, máme naději, že ještě v příštím tisíciletí bude míza, která v ní proudí, symbolizovat zdravou krev, kterou pro své spoluobčany obětují nejen členové KDK, ale všichni dárci krve Kroměřížska.

Adolf Kalabus, předseda KDK Kroměřížska

VÍTĚZNOU HMZ PŘIJAL STAROSTA

Letošní národní kolo soutěže hlídek mladých zdravotníků II. stupně, které se konalo v polovině června 2003 v Chrudimi, vyhrála hlídka ze **2. ZŠ v Jindřichově Hradci** ve složení: **Edita Tischlerová, Marie Vodičková, Veronika Vašková, Aneta Hrubá a Zuzana Vrzalová.**

Dne 23. 6. 2003 je přijal na radnici starosta Jindřichova Hradce **Karel Matoušek**. Poděkoval jim za vzornou reprezentaci města a celého regionu a v průběhu malé slavnosti se děvčata zapsala do Pamětní knihy města. Velké poděkování za jejich výcvik a dlouhodobou přípravu patří jejich učitelce **Zdeňce Procházkové**. Děvčata ukončila povinnou školní docházku, přecházejí na střední školy, ale v Červeném kříži chtějí pracovat dál.

PROTIÚRAZOVÝ DEN VE ZLÍNĚ

V rámci projektu **Prevence úrazovosti u dětí** jsme se i my zapojili dne 17. 6. 2003 prezentací Českého červeného kříže Zlín. Akce se konala na náměstí Míru, byla zahájena tiskovou konferencí. Po ní byl odstartován cyklistický peleton, což byla 30-minutová trasa Zlínem pro školáky-cyklisty. Členové a dobrovolníci ČČK měřili

občanům krevní tlak, proběhla současně anketa pro veřejnost s dotazy z první pomoci. Na figurantech s namaskovaným poraněním (např. otevřená zlomenina) si děti samy mohly vyzkoušet ošetření a zvládnutí celé situace. Paní **Marie Tomsová**, oblíbená televizní hlasatelka, převzala záštitu nad celým projektem Prevence úrazovosti u dětí, za které OS ČČK Zlín obdržel Certifikát a veřejné poděkování za podporu, kvalitní prezentaci a připravený program.

Úřad OS ČČK Zlín

OPUSTIL NÁS MUDR. ZDENĚK CHALUPSKÝ

Uprostřed letošního parného léta (10. 8. 2003) nás navždy opustil ve věku 77 let **MUDr. Zdeněk Chalupský**. Po dobu více než 30 let pracoval ve funkci předsedy OVR ČČK v Jindřichově Hradci, řadu let byl rovněž velmi aktivním členem předsednictva ČÚV ČSČK a předsedou jeho komisi. Patřil mezi lékaře, pro něž je samozřejmostí spolupráce s Červeným křížem a aktivní práce v něm. Nemalou pozornost věnoval otázkám zdravotní výchovy. Ve všech svých funkcích v zaměstnání (mj. ředitel OÚNZ, vedoucí odboru zdravotnictví a sociálních věcí ONV, aj.) neúnavně usiloval o posílení postavení ČSČK a ČČK. Bude nám dlouho chybět. Čest jeho památce.

OS ČČK LITOMĚŘICE ROZDĚLOVAL FINANČNÍ POMOC

OS ČČK Litoměřice kromě rozsáhlé materiální humanitární pomoci postiženým loňskými povodněmi, kterou zajišťoval ještě v březnu 2003 ve skladu umístěném v kasárnách Pod Radobylem, poskytoval rovněž pomoc finanční.

Z veřejné finanční sbírky rozdělil čistý výtě-

žek ve výši **981.000,- Kč**. Obce Křešice, Přástaň a Velké Žernoseky obdržely každá 200 tisíc korun. Po 21 tisících korun dostaly na účet mateřské školy v Nových Kopistech a Bohušovicích nad Ohří. Částka 40 tisíc korun byla přidělena obci Žalhostice. Dále bylo s pomocí obecních úřadů vytipováno 26 rodin z celého litoměřického okresu, kterým byla darována finanční pomoc ve výši 11.500,- Kč.

Prostřednictvím OS ČČK Litoměřice bylo rozděleno **7,7 milionu korun** z prostředků Německého ČK na projekt Obnova bydlení. S pomocí městských a obecních úřadů bylo navrženo celkem 176 žadatelů o příspěvek, kterým byl na úřadu našeho OS ČČK vystaven šek na schválenou částku. V mimořádných případech byla finanční pomoc vyplácena v hotovosti přímo v bydlíšti žadatele.

Přestože jsme se v průběhu realizace projektu (při shromažďování žádostí i při výplatě příspěvku) setkali i se zápornými reakcemi ze strany občanů postižených povodněmi, nijak to neovlivnilo naše poděkování všem národním společenstvem ČČK za všechny, které postihly loňské srpnové záplavy, a kteří díky této finanční podpoře mohou pokračovat v opravách svých bytů a domků.

Jana Radimská, OS ČČK Litoměřice

POZDRAVY Z LETNÍCH TÁBORŮ ČČK

Oblastní spolek ČČK Kolín-Hradec Králové uspořádal zahraniční rekondiční pobyt pro zdravotně postižené děti od 3. do 17. 6. 2003 na řeckém ostrově **Korfu**. Úsměvy dětí na zaslané fotografii vyjadřují jejich spokojenost.

Oblastní spolek ČČK Strakonice uspořádal 14-denní rekondiční pobyt pro děti s alergickými a dýchacími potížemi ve Frymburku. Jeho

účastníci nám poslali odtud horký letní pozdrav zpříjemněný studenou koupelí v Čertových proudech pod Lipnem.

Líného Korsičana porazí auto. Chirurg v nemocnici mu říká: „Mám pro vás špatnou zprávu. Už nebudete moci pracovat“. - „Hm. A teď mi, pane doktore, povězte tu opravdu špatnou zprávu“.

SLOUPEK MINISTRYNĚ ZDRAVOTNICTVÍ

LIDSKÉ ZDRAVÍ JAKO HODNOTA, NE JAKO PROBLÉM

Žádná civilizace nepochybovala o tom, že zdraví je nutno si vážit a pečovat o něj. Ideál tělesné a duševní krásy pěstovali staří Řekové, o zdraví a jeho utužování se zmiňují význačné autority nejen z oboru medicíny.

Dnešní doba, kdy mnoho chorob získává přívalstek „civilizační“, objevila objevené a dospěla k poznání, že předcházet nemocem je lepší (a levnější) než je léčit. Proto se dnes mnohem více než dříve klade důraz na prevenci, na kulturu životního stylu, na zdravou výživu a na pohyb jako na přirozené faktory, které zdraví nejen zachovávají, ale i zlepšují. Dnes, kdy se prodlužuje délka života, se lidé musí zajímat také o jeho kvalitu.

Sportovní aktivity jsou přirozeným prostředkem k udržení zdraví a kondice po dlouhá léta. Prospívá jim jimi svému zdraví, nalézáme v nich smysluplné využití volného času a můžeme při nich relaxovat a nabírat nové síly.

Ministerstvo zdravotnictví je národním garantem programu Světové zdravotnické organizace **Zdraví pro 21. století**. Součástí tohoto programu je také podpora akcí, které lidem nabízejí pozitivní alternativu nezdravého životního stylu. Využití volného času, výchova ke zdravému životnímu stylu, ke zdravé životní kultuře - to je zásada, na kterou je kladen stále větší důraz. Už Jan Evangelista Purkyně prohlásoval, že nemocem je lépe předcházet, než je léčit.

Blíží se podzim - mimo jiné čas chřipek, respiračních onemocnění a jiných potíží. Zkusme si dát malé podzimní předsevzetí. Nečekat, až nás zdolá některá z těchto chorob, ale dělat vše pro to, aby se nám obloukem vyhnula.

MUDr. Marie Součková, ministryně zdravotnictví ČR

DRUŽSTVO ČČK USPĚLO NA SLOVENSKU

Ve dnech 20.-22. 6. 2003 se zdravotnické družstvo Humanitární jednotky OS ČČK Chrudim zúčastnilo **celorepublikové soutěže Slovenského ČČK „Memoriál MUDr. Harínka“** v Dolnom Kubíně. Soutěže se zúčastnilo 16 soutěžních družstev SČK, družstvo Mládeže SČK, družstvo SČK, které o 14 dní později startovalo na Evropské soutěži FACE 2003 v Praze a družstvo ČČK z Chrudimi.

Na 8 soutěžních stanovištích byly připraveny modelové situace z běžného života, na jednom stanovišti pak individuální kardiopulmonální resuscitace u všech věkových kategorií. Všechna poranění byla realisticky znázorněna. Do soutěže byla zařazena i odpočinková a zábavná stanoviště. Na soutěžních stanovištích jsme se přesvědčili o celé řadě odchylek ve výuce první pomoci na Slovensku a u nás, bytí družstva byla hodnocena podle mezinárodních pravidel.

Při závěrečném hodnocení nás proto velmi překvapilo jednoznačné vítězství družstva OS ČČK Chrudim (ve složení: **Ondřej Žák, Dušan Mičica, Dana Chromíková, Kateřina Žabková, Kateřina Mairychová a Jindřich Němec**). Jen škoda, že naše družstvo startovalo mimo soutěž. A tak se na prvním místě oficiálně umístilo družstvo ÚS SČK Snina, se kterým se naše družstvo opět setká na FACE 2004 v Rakousku. Výpravu ČČK na Slovensko vedla **Anna Altrichterová**, poděkování patří i řidiči **Tomáši Sodomkovi** a také naší fotografce **Zdeně Procházkové**.

*Anna Altrichterová,
ředitelka Úřadu OS ČČK Chrudim*

„Pane doktore, manžel je poslední dobou takový nevládný, jako kdybych ho vůbec nevrátila,“ stěžuje si pacientka. - „A nemá milenkou?“ - „Ale jděte, co by dělal s milenkou, když mu dávám do kafe brom“.

NESTÁRNOUCÍ PAN REDAKTOR POUSTKA

Uprostřed letošního léta jsme měli v redakci Novin ČK malou slavnost. Těžko uvěřitelně 80. narozeniny si s námi připomněl první šéfredaktor obnovených Novin ČK **Jaroslav Poustka** (tuto zodpovědnou funkci vykonával v letech 1994-1999). Po dobu 6 let tvořil Noviny ČK, položil základy, na které současná redakce našich novin navazuje.

„Osm křížků“ by panu redaktorovi nikdo nehádal. Vždyť dodnes je pilný turista (nevynechal ani letos 25-kilometrovou trasu na slavném pochodu Praha-Prčice), cestuje do zahraničí, stihne navštěvovat řadu kulturních akcí, pečuje o rekreační chalupu na Příbramsku, pomáhá ve Svazu důchodců ČR a pomáhá každé dva měsíce i nám s expedicí Novin ČK. Přitom stihne sledovat a vtipně glosovat i současně politické dění u nás i ve světě, stihne přečíst celou řadu zajímavých knih a my jen žaseme, jak to všechno stihá, když my - o desítky let mladší - někdy říkujeme, jak nás všechno zmáhá.

PŘIPOMÍNÁME SI V ČERVENÉM KŘÍŽI

Takže, pane redaktore Poustko, děkujeme za Vaši minulou i současnou práci pro Noviny ČK a pro ČČK vůbec a upřímně přejeme, ať Vám Vaše svěžest a pevné zdraví ještě hodně dlouho vydrží.

Redakce Novin ČK

ČČK A 55 LET NÁRODNÍ TRANSFÚZNÍ SLUŽBY

K vytvoření Národní transfúzní služby (NTS) v Československu se přistoupilo v roce 1948. Počátkem tohoto roku zahájilo Ministerstvo zdravotnictví přípravy ke zřízení transfúzních stanic na celém území naší republiky. Od počátku byl v meziministerské přípravné komisi zastoupen i ČSČK.

Tato komise rozhodla pověřit ČSČK propagací dárcovství krve, náborem dobrovolných dárců krve a jejich první evidencí. Pomohly zkušenosti zahraničních národních společností ČK. V listopadu 1948 byla zahájena všeobecná propagační akce (plakáty, letáky, brožurky, rozhlasové relace, výzkum veřejného mínění, povídky a básně od známých spisovatelů, aj.), jejímž cílem bylo seznámení široké veřejnosti s potřebou krve a jejím využitím k léčení, ale také s právy a povinnostmi dárců krve. I s odstupem času je hodnoceno, že ČSČK tuto akci zvládl dobře.

Národní transfúzní služba byla zřízena vládním usnesením č. 1683 ze dne 7. 12. 1948. V tomto počátečním období bylo v činnosti 16 transfúzních stanic. Ve Státní grafické škole byla vypsána soutěž na emblém NTS, z níž vítězně vyšel návrh **s holubicí s červeným křížem v bílém poli** a napsal „Národní transfúzní služba“. Při Ústředním výboru ČSČK byl vytvořen Ústřední transfúzní výbor. Zaznamenejme pro historii, že jeho prvními členy kromě pracovníků ČSČK tehdy byli: **doc. MUDr. Raška, plk. doc. MUDr. Liškutin, MUDr. Chvápil a doc. MUDr. Donner**.

I TAK SE DÁ PROPAGOVAT ČERVENÝ KŘÍŽ

V červenci a v srpnu 2003 se na **60 místech Prahy** objevily na sloupech veřejného osvětlení svislé billboardy s tematikou první pomoci známé

me z kampaně ČČK „**Nebojte se zachraňovat**“ (Krvácení, Bezvědomí, Oživování). Na jejich přípravě spojily síly **Úřad ČČK**, reklamní agentura **Aver** a firma **Hartmann-Rico** jako hlavní sponzor této propagační kampaně. V první polovině září 2003 se billboardy přesunuly do **Brna**, následně by se měly objevit v dalších městech ČR.

MÍSTA SPOJENÁ S ČERVENÝM KŘÍŽEM

KOSTEL V EMAUZÍCH V PRAZE

Nebývá příliš obvyklé, aby s Červeným křížem byl spojen kostel. Ale kostel Panny Marie, sv. Je-
ronýma a českých patronů v Praze nedaleko vltavského nábreží mezi ně patří. Jeho „betonové plachty“ patří k charakteristické siluete pražských věží, ale zároveň se také jedná o památku, která byla na sklonku druhé světové války (14. 2. 1945) velmi postižena bombardováním.

Připomeňme si, že původní klášter dal v roce 1347 zřídit císař Karel IV. a říkalo se mu Na Slovanech. Stavba byla dokončena v roce 1372 a vysvěcena o Velikonocích, právě v den, kdy se v kostelech čte z evangelia o Kristových učednících

jdoucích do Emauz (odtud změna názvu). Benediktinům sloužil klášter až do roku 1941.

V tomto roce jej zabrali nacisté a sídlil v něm **Německý červený kříž**. Byly zde zřízeny dílny válečné výroby i ubytovna ošetřovatelek.

Po roce 1950 obýval Emauzy Československý historický ústav ČSAV. V letech 1966-1969 byl emauzský chrám dostavěn podle návrhu architekta **Františka Maria Černého** do dnešní podoby. V roce 1990 byl klášter navrácen benediktinům a ti jej v letech 1997-2003 rekonstruovali. Otevřen byl znovu na Velikonoce v letošním roce.

NAŠE POŠTOVNÍ ZNÁMKY S TEMATIKOU ČK

III. CELOSTÁTNÍ SJEZD ČSČK - 1960

Na známce vydané v roce 1960 je zdravotní sestra Červeného kříže, která drží v natažených dlaních holubici a text „III. celostátní sjezd Čs. červeného kříže - 1960“. Známkou navrhli **I. Vraná-Šnajdrová** a **J. Lukavský**, grafické provedení je od **B. Rouleho**. Znamka v okrové barvě byla vydána v hodnotě 30 haléřů.

Připomeňme si, že III. celostátní sjezd ČSČK se konal v Praze ve Sjezdovém paláci Parku kultury a oddechu Julia Fučíka ve dnech 1.-3. 12. 1960 a zúčastnilo se jej 758 delegátů. Hlavní referát přednesl předseda ÚV ČSČK **MUDr. František Janouch**, delegaci vlády vedl její místopředseda **Václav Kopecký**, přítomen byl i ministr zdravotnictví **dr. Josef Plojhar**. ČSČK na tomto sjezdu obdržel vysoké státní vyznamenání - Řád práce. Mezi doprovodné akce sjezdu patřila mj. výstava prací mladých zdravotníků ze 32 zemí světa uspořádaná v prostorách Staroměstské radnice v Praze. ČSČK v tomto roce sdružoval 1.223.647 členů ve více než 18.000 místních a závodních skupinách.

„VODNÍKŮM“ TLESKALA I MINISTRYNĚ ZDRAVOTNICTVÍ

Ve dnech 20.-22. 6. 2003 se konalo na Nových Mlýnech na Břeclavsku již **31. Mistrovství republiky družstev Vodní záchranné služby ČČK na volné vodě** a **3. MR záchranných týmů VZS ČČK**. Pořádáním této akce byla v letošním roce pověřena MS VZS ČČK Brno-střed pod vedením **J. Kočího**. Mistrovství republiky se zúčastnilo 20 družstev mužů a žen z celé ČR, po delší době přijelo na naše závody družstvo mužů i žen ze Slovenska. V soutěži záchranných týmů VZS ČČK mezi sebou soutěžilo 11 týmů včetně družstva ze Slovenska.

První místo a pohár prezidenta ČČK v soutěži žen získala děvčata z **Klatov**, na druhém místě se umístilo družstvo z **Ostravy** a na třetím místě skončila děvčata z **Brna-města A**. V soutěži mužů stejný pohár pro vítěze patřil vodním záchranným z **Ostravy A**, druží byli záchranní z **Pelhřimova** a na třetím místě skončilo družstvo **Ostrava B**.

V letošním roce byly udělovány opět putovní poháry za jednotlivé disciplíny. Pro disciplíny záchrana surfovým plavákem a kardiopulmonální resuscitace a tažení břemene věnoval hlavní sponzor VZS ČČK - **Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.** Poháry získaly družstva **Brno A a Klatovy** v kardiopulmonální resuscitaci a družstva z **Třebíče** a **Ostravy** v tažení břemene.

Ve 3. ročníku MR záchranných týmů VZS ČČK se na prvním místě umístil a putovní pohár GR Hasičského záchranného sboru ČR získal tým

vodních záchrannářů z **Těrlicka**, druží byli záchranní z **Bruntálu** a na třetím místě skončilo družstvo **Brno-město**.

Mistrovství republiky navštívila ministryně zdravotnictví **MUDr. Marie Součková**. Bylo to poprvé, kdy naši soutěž navštívil nejvyšší představitel rezortu zdravotnictví.

V letošním roce nám počasí moc nepřálo, na vodní ploše byly již v pátek při stavění tratí velké vlny a silný vítr. To způsobilo, že při příchodu k závodišti v sobotu ráno technická četa s hrůzou zjistila, že je vše potopené a odváte. Ale protože vodní záchranníci si musí umět poradit v každé situaci, zvládli i tuto. Při ukotvení trati odolal velkému větru až remorker, který nám zapůjčila MS VZS ČČK Nové Mlýny a soutěž mohla začít. Byly to trochu jiné podmínky pro závodění, než jsou záchranníci zvyklí, ale nakonec se

shodli, že to nikomu nevadilo a všichni to zvládli. Nedělní závody proběhly již bez problémů. Soutěž se velmi líbila i všem hostům.

Za celkovou přípravu závodů je třeba poděkovat technickým delegátům soutěže **Karlu Šalbabovi** a **Ladislavu Burešovi**, členům MS VZS ČČK Brno-střed a **Jiřímu Aschenbrenerovi** z MS VZS ČČK Klatovy. V neděli všichni odjížděli již opět rychle do svých domovů, aby se pečlivě připravili na letní sezonu, která právě začínala a v níž jsme jim při hlídkové činnosti přáli co nejméně zásahů.

Jana Kargerová, generální sekretář VZS ČČK